

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu en Mobiliteit

DATUM	26-11-2019	REFERENTIE	G. Knegtel
ONS NUMMER	81FF8BAC	DOORKIESNUMMER	030-2583531
NUMMER PS	2019MM192	E-MAILADRES	gijs.knegtel@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp Statenbrief:

Vervanging abri's aan provinciale wegen

Voorgestelde behandeling:

Ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

De provincie Utrecht is als wegbeheerder van de provinciale wegen verantwoordelijk voor de kwaliteit van de weg zelf (de rijbanen), en voor de aan de wegen liggende voorzieningen, zoals voorzieningen bij bushaltes.

Gemeenten hebben eenzelfde verantwoordelijkheid voor bushaltes aan gemeentelijke wegen. Bushaltes zijn "de voordeur van het OV" en het is belangrijk dat de kwaliteit daarvan op orde is. Tussen 1997 en 2001 zijn de huidige bushokjes (abri's) geplaatst bij bushaltes langs provinciale wegen. Deze abri's zijn aan het einde van hun levensduur en dienen nu vervangen te worden. Er staan op dit moment 230 abri's bij haltes aan provinciale wegen. Ongeveer een kwart daarvan is voorzien van een reclamevitrine. Vanwege de "Verordening Natuur en Landschap provincie Utrecht 2017" zijn reclame-uitingen in abri's alleen toegestaan in abri's die binnen de bebouwde kom staan.

Het gaat dus om vervanging van abri's aan provinciale wegen. Gemeenten hebben een eigen verantwoordelijkheid voor de abri's aan gemeentelijke wegen, waarbij we wel adviseren over de gewenste kwaliteit.

Voorgeschiedenis

Tussen 1997 en 2001 zijn bij bushaltes langs provinciale wegen bushokjes (abri's) geplaatst. Omdat deze abri's aan het einde van hun levensduur zijn moeten ze nu vervangen worden.

- 9 januari 2018: GS besluit over aangaan samenwerkingsovereenkomst Streefbeeld Wegh der Weegen. In het streefbeeld is opgenomen dat bushaltes aan de Weg der Weegen (gedeelte van de N237) een eigen uitstraling dienen te krijgen (lees: afwijkende kleurstelling).
- 30 oktober 2019: PS vaststelling Programmabegroting 2020, bijlage Meerjarig Investeringsplan Mobiliteit (pag. 311 Wegmeubilair). Hierin is de abrivervanging opgenomen.

Essentie / samenvatting:

De provincie Utrecht is verantwoordelijk voor, en eigenaar van de bushaltevoorzieningen langs provinciale wegen. De bushokjes (abri's) maken deel uit van deze voorzieningen. Op 230 bushaltes (binnen en buiten de

bebouwde kom) langs provinciale wegen staan deze abri's. De locatie waar deze abri's staan is destijds bepaald aan de hand van het aantal instappers per dag. In de periode van 1997 tot 2001 zijn de meeste van deze abri's langs provinciale wegen geplaatst en deze zijn inmiddels ruim voorbij hun technische levensduur. Reserveonderdelen zijn nauwelijks nog voorhanden waardoor ze soms apart gemaakt moeten worden. Daarom worden in 2020 de abri's vervangen door nieuwe exemplaren. Hierbij is specifiek aandacht voor extra comfort en duurzaamheid.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Vervanging van de abri's geplaatst bij bushaltes aan provinciale wegen. Hiermee wordt de kwaliteit van het OV verbeterd.

Argumenten

1. Waarom abri's vervangen?

De huidige abri's hebben een levensduur van 15 jaar. Deze zijn nu gemiddeld rond de 20 jaar oud. De abri's zijn veelal in slechte staat en technisch afgeschreven. Daarnaast levert de fabrikant inmiddels geen materialen meer voor dit type abri. Deze moeten op maat gemaakt worden, wat duur is. De abri's zijn ook niet duurzaam. Stroomlevering voor verlichting reclamevitrites en dakverlichting vindt plaats via het lichtnet en de abri's zijn niet voorzien van energiezuinige ledverlichting.

2. Wanneer een abri vervangen of een nieuw exemplaar plaatsen?

Bij het vorige abriproject in 1997 zijn abri's geplaatst bij haltes met minimaal 10 instappers per dag: totaal 230 abri's. Opnieuw is gekeken naar het aantal instappers op de haltes die nu voorzien zijn van een abri. Als nu weer dezelfde norm zou worden gehanteerd als in 1997, dan zou bij meer dan de helft van de haltes de huidige abri niet worden vervangen. Daarmee is er absoluut geen sprake van een kwaliteitsverbetering. Vandaar dat de ondergrens voor abriplaatsing nu lager is gelegd: minimaal 5 instappers per dag. Daarmee zullen er in totaal ongeveer 200 abri's worden geplaatst. Dat zijn er minder dan er nu staan maar er zal toch sprake zijn van een kwaliteitsverbetering. Er wordt meer dan nu het geval is rekening gehouden met de grootte van de abri in relatie tot het aantal instappers. Er zullen vaker grotere, of meerdere, abri's worden geplaatst dan nu het geval is om daarmee extra kwaliteit te bieden. Daarnaast zal bij een aantal haltes die nu geen abri hebben een abri worden geplaatst en zullen de abri's rijker uitgerust worden (o.a. leunsteun, betere verlichting en prettigere materialen).

Uitgangspunten abri plaatsing:

0-4 instappers per dag: geen abri
5-9 instappers per dag: 1x 2-stramien* abri
10-149 instappers per dag: 1x 3-stramien abri
>149 instappers per dag: 2x 3-stramien abri

* stramien = glaspaneel. Dit bepaalt de breedte van de abri

3. Welke aanbestedingsprocedure wordt gehanteerd?

Zoals in de inleiding is aangegeven is een kwart van de huidige abri's voorzien van een reclamevitrite. Deze abri's, die binnen de bebouwde kom staan, zijn erg interessant voor reclame-exploitanten. De reclame-exploitanten zijn (via onderaannemers) zeer goed in staat om naast de reclame-exploitatie ook het beheer, onderhoud en schadeherstel van de abri's voor hun rekening te nemen. De opbrengsten uit reclame zijn naar verwachting minimaal voldoende om de kosten voor beheer, onderhoud en schadeherstel van alle abri's (dus ook die zonder reclame vitrine) en bijbehorend meubilair te verzorgen. Daarom zullen de abri's die binnen de bebouwde kom staan opnieuw voorzien worden van reclamevitrites omdat dit financieel zeer interessant is.

Op basis van een marktanalyse is ervoor gekozen om de abri's op de volgende wijze aan te besteden:

Aanbesteding middels twee aanbestedingsprocedures, waarbij twee opdrachtnemers geselecteerd gaan worden:

1. Leveren en plaatsen van nieuwe abri's. Openbare Europese aanbesteding.
2. Beheer, onderhoud, schadeherstel en exploitatie van de abri's. Concessie die via een nationale procedure of meervoudig onderhands wordt aanbesteed.

Bij het eerste onderdeel investeert de provincie zelf in levering en plaatsing van de abri's en heeft zelf het eigendom, ook na het aflopen van het contract. Bij het tweede onderdeel is de verwachting dat de contracthouder het beheer en onderhoud financiert en daarnaast nog een reclameafdracht aan de provincie zal doen (hiermee genereren we dus inkomsten). Het grote voordeel van deze aanpak, ten opzichte van het overwogen alternatief van plaatsing, beheer, onderhoud en exploitatie in één contract, is dat er maximale concurrentie (en meer inschrijvers) zal ontstaan bij levering van de abri's. Andere voordelen zijn onder meer directe grip op keuze voor

de te plaatsenabri's, flexibiliteit bij toekomstige wijzigingen en optimaal gebruik van levensduur. Per saldo verwachten wij dat door het volgen van deze aanpak het project binnen 15-20 jaar (afschrijftermijn nieuweabri's) ongeveer kostenneutraal uitgevoerd kan worden (de opbrengsten uit reclame-afdracht zullen naar verwachting de kosten voor de investering dekken). Een en ander is natuurlijk wel afhankelijk van het aanbestedingsresultaat. Zie ook verder onder het kopje "financiën".

4. Aan welke eisen moeten deabri's voldoen?

Belangrijk is dat er zoveel mogelijk één uitstraling wordt gehanteerd. Een uitzondering daarop kan zijn een afwijkende productformule voor het OV. Dat kan bijvoorbeeld zijn het U-link dat in 2020 wordt ingevoerd in de provincie Utrecht, wat staat voor hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) met snelle en frequente lijnen. Hiermee zijn vooralsnog geen afwijkendeabri's voorzien, maar dat kan nog wijzigen. Een ander goed voorbeeld van een productformule is R-net dat o.a. bij de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland is ingevoerd. Deze productformule uit zich in o.a. specifieke kleurstelling voor voertuigen, maar ook voor haltes (abri's en fietsvoorzieningen). Het is niet ondenkbaar dat R-net met ingang van de nieuwe concessie(s) wordt ingevoerd in de provincie Utrecht. Dat zou betekenen dat voor specifieke R-net corridors de halte-infra van zowel gemeentelijke als provinciale bushaltes dient te worden aangepast. Daarom wordt voorgesteld om de te plaatsenabri's "R-net proof" te maken. Dat wil zeggen dat deze om te bouwen zijn naarabri's die dichtbij de R-net specificatie liggen. Daarom wordt daar o.a. qua kleurstelling (antraciet) en ontwerp nu al rekening mee gehouden. Een uitzondering hierop betreffen deabri's die geplaatst gaan worden aan de Weg der Weeghen (gedeelte van de N237 tussen Zeist en Amersfoort). Voor deze weg met een bijzondere historische functie is een samenwerkingsovereenkomst en daaruit voortvloeiend streefbeeld opgesteld (zie ook onder kopje "voorgeschiedenis") met de wens voorabri's in een afwijkende kleurstelling: zandgeel. Deze wens zal worden gehonoreerd. In alle overige gevallen zal hetzelfde type en kleurstellingabri worden geplaatst.

Voorgesteld wordt om nu ook sterk in te zetten op duurzaamheid.

Belangrijke elementen van de nieuweabri's zijn:

- Kleur antraciet
- Bankje en leunsteun
- Prullenbak
- Informatiepaneel voor reisinformatie van vervoerder
- Verlichting (led)
- Zonnepanelen opabri's zonder reclamevitrine (opbrengst is te beperkt voorabri's met reclamevitrine)
- Sedumdak

In de bijlage zijn enkele voorbeelden te zien van de huidigeabri's aan provinciale wegen, een R-netabri en enkeleabri's die in grote lijnen voldoen aan het PvE.

Effecten op duurzaamheid

Er is niet voor gekozen om deabri's 1 op 1 te vervangen. Er wordt kritisch gekeken of haltes nog wel voldoende gebruikers hebben om eenabri te rechtvaardigen.

Bij het opstellen van het PvE is er specifiek rekening gehouden met duurzaamheid. Dat uit zich o.a. in de verplichting om deabri's zonder reclamevitrine uit te rusten met zonnepanelen ten behoeve van de stroomvoorziening van de verlichting. Daarnaast is er een verplichting tot plaatsing LED-armaturen, recyclebaarheid van materialen en een verantwoorde schoonmaak. Tot slot eisen we voor alleabri's een dak voorzien van Sedumplantjes.

Ook bij het weghalen van de oudeabri's zal extra zorg zijn voor verantwoord afvoeren en recyclen.

Financiële consequenties

De vervangingsinvesteringen van wegmeubilair is opgenomen in het Meerjarig Investerings Plan en deze maakt onderdeel uit van de Programmabegroting 2020. Met het PS-besluit PS2019PS23 van 30 oktober 2019 is de Programmabegroting 2020 goedgekeurd en is een budget van € 1.824.000,- beschikbaar gesteld voor de abrivervanging. De initiële investering in deabri's zal op termijn worden terugverdiend vanuit de jaarlijkse opbrengsten uit reclame-afdracht. De verwachting is dat binnen de afschrijvingstermijn van deabri's (15-20 jaar) de investering zal worden terugverdiend. Dit is vanzelfsprekend afhankelijk van het aanbestedingsresultaat.

Vervolgprocedure / voortgang

In november 2019 zal gestart worden met de aanbestedingsprocedure voor het leveren van deabri's. Eerste kwartaal 2020 is de gunning voorzien. Gelijktijdig kan de procedure voor uitgeven concessie voor exploitatie en

onderhoud plaatsvinden waarvan de gunning in de zomer van 2020 is voorzien. Uiterlijk 1 januari 2021 moeten alle nieuwe abri's geplaatst zijn en zal de concessie voor exploitatie en onderhoud ingaan.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennismemen van de beoogde vervanging van de abri's aan provinciale wegen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,